ОБЩИНА ТЪРГОВИЩЕ

7700 Търговище, пл. Свобода
Телефон: 0601/686 12; факс: 0601/620 57, 622 12
e-mail:obshtina@targovishte.bg; www.targovishte.bg

Приложение №1

ОТЧЕТ ЗА 2024 Г. ПО ИЗПЪЛНЕНИЕ НА „ ПРОГРАМА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНА ТЪРГОВИЩЕ ЗА ПЕРИОДА 2021 – 2028 ГОДИНА”

На основание чл.79, ал. 5 от Закон за опазване на околната среда (ЗООС) Кметът на Общината ежегодно внася в Общински съвет отчет за изпълнение на „*Програма за опазване на околната среда на Община Търговище за периода 2021 - 2028 година”*, приета от Общински съвет - Търговище с Решение № 3 по Протокол № 57/ 17.10.2023 г.

Реализирането на основната цел на програмата, следва да стане чрез рационално съхранение на природните богатства и осигуряване на здравословна среда на жителите и гостите на община Търговище.

Целите, които се очакват да се достигнат, чрез програмата са:

- Подобряване качеството на атмосферния въздух;
- Подобряване на системата за управление на отпадъците;
- Съвременен стандарт на живот, чрез подобряване на ВиК инфраструктурата и управление на водните ресурси;
- Намаляване шумовото замърсяване;
- Опазване и поддържане на богато биологично разнообразие, чрез управление на ресурсите от лечебни растения;
- Осигуряване на благоприятна среда за живеене, чрез озеленяване и поддържане на озелените площи;
- Текущ/превантивен контрол върху дейностите по опазване на околната среда
- Повишаване на екологичното образувание на населението;

ОПООС е отворен и динамичен документ, които ще бъде допълван периодично и/или променян съобразно настъпилите промени в приоритетите на общината, както и в националното законодателството и други фактори със стратегическо значение.

1. Подобряване качеството на атмосферния въздух

Предприети мерки от страна на Община Търговище за справяне със запрашеността се свеждат до ежедневното оросяване на улиците през пролетния сезон, ремонта на тези от тях, които са в лошо състояние и основно почистване и измиване на улиците през есенния сезон.

Засилено е миенето и оросяването на улиците в районите, където се извършват ремонтни дейности, асфалтирани са частично и изцяло различни улици в града и общината, извършени са и редица мероприятия по засаждане на дървета и тревни площи в паркове, пространства за обществено ползване и др.

В приетата план-сметка за сметосъбиране и сметоизвозване за 2024г., както и в тази за 2025 г. са заложени средства за почистването и миенето на улиците, чрез което се цели намаляване на запрашеността и ограничаване на замърсителите от фини прахови частици (ФПЧ10).

2.Ефективно управление на водните ресурси

През 2024г. са извършени планови почиствания на реки и дерета на територията на Община Търговище, с цел осигуряване на проводимост на водите и недопускане тяхното преливане в периодите на обилни валежи. Почистени са следните участъци:

- Участък по река Сива в кв. „Малчо Малчав“ град Търговище;
- Дере в село Давидово;
- Дере в село Голямо Соколово;
- Дере в кв. „ Бряг “;
- Дере в кв. „ Въбел“ във часта на ул. „Захари Зограф“

3. Подобряване на системата за управление на отпадъците

В съответствие с нормативните изисквания, Община Търговище има разработена „Програма за управление на отпадъците на община Търговище за периода 2021-2028 г.”. Същата е разработена в съответствие със структурата и целите на Националния план за управление на отпадъците и отразява сегашното състояние на системата за управление на отпадъците в Община Търговище. В програмата са заложени цели за подобряване управлението на отпадъците и изпълнение на изискванията на българското екологично законодателство в период до 2028 г.

Основните дейности, извършени през годината по управление на отпадъците в Общината са:

- Поддръжка на услугата за безвъзмездно извозване на строителни отпадъци от ремонтна дейност от домакинствата до 1 куб.м.;
- Осигурено е безвъзмездното предаване на излязло от употреба електрическо и електронно оборудване (ИУЕЕО) на територията на Общината, чрез договор с организация по оползотворяване „Елтехресурс”АД;
- Осигурено е безвъзмездното предаване на едрогабаритни отпадъци от домакинствата на площадка на фирма „Марекс” ООД. Площадката се намира в промишлената зона на град Търговище и на нея е обособена площ за безвъзмездното предаване на отпадъци от гражданите на Община Търговище;
- Поддържане на кампанията за събиране на стари батерии, която е много успешна и хората изхвърлят тези опасни отпадъци в предназначените за целта места. Точките на разположените кошчета в град Търговище са над 80 броя. Местата за събиране на стари батерии от бита в по-голямата си част са разположени в административни сгради, обществени места, като училища, градини, библиотека, младежки дом и др. ;

4. Шумово замърсяване

Ежегодно, в съответствие с изготвена програма за мониторинг Регионална здравна инспекция (РЗИ) - Търговище извършва замервания на комунално-битовия шум в 20 пункта на територията на града.

През 2024г. е извършено замерване, съгласно Методика на Министерство на здравеопазването, като пунктовете са разпределени както следва:

- до 40% - в райони, прилежащи към пътни, железопътни и въздушни трасета (8 пункта);
- до 30% - в райони с промишлени източници на шум-производствено-складови територии и зони (6 пункта);
- до 30 %- в райони с обекти, подлежащи на усилена шумозащита (6 пункта).

Съгласно анализ от замерването най-високи средни шумови нива са измерени в пунктовете, находящи се на улици с интензивен трафик.

Най-общо резултатите от измереното ниво на шума в град Търговище са дадени в следващите таблици:

Измерена стойност на еквивалентно ниво на шума на пунктовете в град Търговище, разпределени по групи, съгласно методика на Министерство на здравеопазването. Използва се измервателен метод с интегриращ шумомер тип „Mediator 2238-A-F“

Пункт (вид,адрес)	**Измерена стойност dB(A)**	**Норма, гранична стойност dB(A)**	**Над/под нормата**
I.Пунктове върху територии, прилежащи към пътни, железопътни и въздушни трасета			
1.Пунктове върху територии, подложени на въздействието на интензивен автомобилен трафик			
1.1 бул. „ Александър Стамболийски”	59.2	60	Под нормата
1.2. бул. „Цар Освободител”	56.2	60	Под нормата
1.3. ул. „Кюстенджа”	63.7	60	Над нормата
1.4. ул. „Паисий”	63.9	60	Над нормата
1.5. ул. „Гладстоун”	61.8	60	Над нормата
1.6. ул. „Скопие”	66.3	60	Над нормата
1.7. бул. „Митрополит Андрей”	62.4	60	Над нормата
1.8. бул. „Трайко Китанчев”	64.3	60	Над нормата
II. Пунктове, върху територии с промишлени източници на шум – производствено-складови територии и зони.			
2.1.ул. „Трети март”	52.5	70	Под нормата
2.2.бул. „29-ти януари”	66.3	70	Под нормата
2.3. ул. „Одрин”	54.5	70	Под нормата
2.4. ул. „Г.С.Раковски”	55.1	70	Под нормата
2.5. кв. „ Изток”- ул. „Епископ Софроний”	53.8	70	Под нормата
2.6. кв. „Въбел”	70.7	70	Над нормата
III. Пунктове върху територии, подлежащи на усилена шумозащита			
1.Жилищни зони и територии			
1.1.кв. „Запад 3”	51.2	55	Под нормата
1.2.кв. „Запад 1”	56.0	55	Над нормата
1.3.ул. „Трапезица”	47.9	55	Под нормата
2.Зони за обществен и индивидуален отдих			
2.1.ул. „Стефан Куцаров”	44.7	45	Под нормата
3.Зони за лечебни заведения и санаториуми			
3.1.бул. „Сюрен” /МБАЛ/	46.0	45	Над нормата

4. Зони за научно-изследователска дейност			
4.1. ул. „Братя Миладинови”	63.8	45	Над нормата
Общ брой на пунктовете с нива над нормата			**10 броя**

За намаляване на шумовото замърсяване и вредните ефекти от него през 2024г. от общинска администрация са предприети мерки за подобряване на експлоатационното състояние на пътните настилки и условията на живот в съвременната градска среда, изразяващи се в частични и цялостни ремонти на улици в града. Проведени са допълнително мероприятия по озеленяване в града за намаляване на въздействието от автомобилният транспорт, като прах, шум и др.

5. Опазване на ресурсите от лечебни растения

Със Закона за лечебните растения са въведени такси за събирането и ползването на билки и генетичен материал от диви и култивирани лечебни растения от земеделски земи от поземления фонд и такива, включени в строителните граници на населените места общинска собственост, както и от територии в строителните граници на населените места общинска собственост, независимо от предназначението им.

Ежегодно със Заповед на Кмета на Общината населението се информира за забрана за бране, продажба и изкупуване на билките от защитени растения и видове под специален режим, както и за забрана за бране на липов цвят.

Целогодишно експерти от Общинска администрация - Търговище, както и експерти от РИОСВ-Шумен извършват проверки на билкозаготвителните пунктове в съответствие с изискванията на Закона за лечебните растения, което включва проверка на количествата декларирани и количествата действително събрани билки, начина им на откъсване, състоянието им и т.н.

Общия брой на издадените позволителни за бране на билки през 2024г. са 3 бр., количество на позволените за събиране билки е 6 000 кг. Издадените позволителни за добив на билки са както, следва – един брой позволително на юридическо лице и два броя позволителни на физически лица регистрирани, като билкозаготвители.

Контролът на защитените видове билки и техните местообитания се осъществява, както от експерти на общинска администрация, така и от експертите на РИОСВ- Шумен. За извършени нарушения на нарушителите се съставят актове по ЗЛР.

6. Озеленяване и поддържане на озелененните площи

Зелената система на град Търговище обхваща изградените зелени площи в централна градска част, градските паркове, междублокови пространства.

През 2024 г. са извършени редица дейности и мероприятия по озеленяване, благоустрояване, поддържане и възстановяване на зелени площи. Извършено е благоустрояване на Източен парк. Засадени са иглолистни дървета в парк „ Борово око“ над езерото и на стадион „Неделчо Камов“, както и нови фиданки по ул. „Спиридон Грамадов“.

7. Превантивна дейност

Като превантивна мярка за ограничаване на запрашимостта в града и селата, както и за ограничаване на шумовото въздействие през 2024 г. са асфалтирани частично и напълно следните улици:

- ✓ ремонт на ул. „Цар Петър“ в кв. „ Въбел“ , гр. Търговище;
- ✓ ремонт на ул. „Цар Борис-1ви“ в кв. „Въбел“, гр. Търговище;

- ✓ ремонт на ул. „ Чайка“ в кв. „ Бряг“, гр. Търговище;
- ✓ ремонт на ул. „ Хан Маламир“ в кв. „Бряг“, гр. Търговище;
- ✓ ремонт на ул. „Бузлуджа“ от ул. „ Братя Миладинови“ до бул. „М. Андрей“, град Търговище;
- ✓ ремонт на ул. „Патриарх Евтимий“ от ул. „ Опълченска“ до канала на река Врана;
- ✓ ремонт на междублоково пространство в кв. „Запад-2“ пред бл. 55 и подход до бл. 54, град Търговище;
- ✓ ремонт на обслужваща улица и паркинг пред бл. 50 в „ кв. Запад-2“, град Търговище;

ремонт на ул. „ Радецки“- част 2-ра от ул. „Елена“ до ул. „ Скопие“, град Търговище

- ✓ ремонт на тротоари по ул. „ Скопие“ от ул. „Мадара“ до бул. „ М.Андрей“, град Търговище;
- ✓ ремонт на тротоари по ул. „Л. Каравелов“ и ул. „Т. Каблешков“ (ляв тротоар към ЦДГ), град Търговище;
- ✓ ремонт на тротоар по ул. „ Трапезица“ от ул. „Преслав“ до ул. „ Паисий“ (двустранно), град Търговище;
- ✓ ремонт на тротоар по по ул. „ Граф Игнатие“ от ул. „Кап. Данаджиев“ до ул. „ Шейново“ (двустранно), град Търговище;
- ✓ текущ ремонт на ул.“ Панагюрище“, град Търговище;
- ✓ текущ ремонт на ул.“ Доспат“, град Търговище;
- ✓ текущ ремонт на ул.“ Кюстенджа“, град Търговище;
- ✓ текущ ремонт на ул. „Морава“, град Търговище;
- ✓ текущ ремонт на ул. „ Орловец“, град Търговище;
- ✓ текущ ремонт на ул. „ Капитан Данаджиев“, град Търговище;
- ✓ текущ ремонт на ул. „Скопие“ , град Търговище
- ✓ текущ ремонт на ул. „Трапезица“, град Търговище
- ✓ текущ ремонт на ул. „Трети март“, град Търговище
- ✓ текущ ремонт на ул. „Преслав“ от центъра до ул. „Кюстенджа“, град Търговище
- ✓ текущ ремонт на бул. „Трайко Китанчев“, град Търговище
- ✓ текущ ремонт на ул. „Богомил“, град Търговище
- ✓ Текущ ремонт на ул. „Тетевенска“, град Търговище
- ✓ Текущ ремонт на ул. „Иван Асен“ ,град Търговище
- ✓ Текущ ремонт на ул.“ Белгун“, град Търговище
- ✓ Цялостно асфалтиране на улици в селата - Буховци, Макариополско, Баячево, Стража, Вардун, Руец,Дългач, Г. Соколово, Черковна, Лиляк, Кралево и Острец

През годината са извършени планови резитби на опасни и изсъхнали клони на дървета. Издадени са разрешителни за резитба и отсичане на дървета, както на физически така и на юридически лица.

На „Площадката за компостиране на растителни и биоразградими отпадъци” се обработват всички растителни отпадъци от паркове и градини (окосена трева, листа, храсти и дървесина вкл. шредирана) от територията на Общината. През 2024 година на площадката са приети 165,2 тона растителни отпадъци.

Извършени са проверки по жалби, сигнали от граждани, както и контрол по чистотата в града и населените места. През 2024г. са издадени са 169 броя разрешителни за депониране на строителни отпадъци и земни маси.

8. Повишаване на екологичното образование на населението

Всяка информация касаеща околната среда се публикува на интернет сайта на Община Търговище, където има създадена специално за целта секция „Околна среда”.

На сайта на община Търговище е публикуван и „горещ телефон” за подаване на сигнали от граждани за замърсяване на околната среда. Друг начин по който гражданите могат да сигнализират за констатирани нарушения и/или да изкажат своето мнение или препоръка относно управлението на околната среда е, чрез подаване на електронно писмо по e-mail адреса на Общината или в деловодството на Центъра за административно обслужване. Всеки сигнал, препоръка и/или предложение се разглежда от необходимите длъжностни лица и се отговаря писмено за предприетите мерки и действия.

Съгласувал:
Валентин Велчев, *зам. кмет на община Търговище*
Изготвил:
Йоана Стефанова, *ст.експерт в отдел РРИ*